

Inleiding Pluspunt

Goedemorgen dames en heren en Welkom. Ik voel me vereerd dat ik ben uitgenodigd om mijn verhaal te doen vanochtend. Toch iets jonger dan de gemiddelde aanwezige komt toch ook bij mij steeds meer de vraag naar boven of 67 jaar nou het eindpunt is en het Zwitserleven-gevoel dan start. Ik heb deze bijeenkomst de titel van Talent naar Succes meegegeven omdat u naar ik aanneem ook de ambitie heeft om uw eigen talenten en die van anderen waar mogelijk ten volle tot bloei te laten komen. Het is belangrijk de aandacht te richten op succes van bijvoorbeeld talentvolle vrouwen ongeacht hun leeftijd, om te vermijden dat er een beeld ontstaat van bv 50+ers die hier wonen, maar zwak, ziek en overbodig worden in deze samenleving. Mijn insteek is altijd gericht op de mogelijkheden die mensen hebben en dat wat ze wel kunnen. Vrouwen zijn daarbij essentieel. Succes geeft namelijk richting aan het gevoel van anderen die zich aan u op trekken, zoals uw dochters en zonen, kleinkinderen, zodat ook zij kansen zien als ze ouder worden en daarin geaccepteerd worden.

Mijn geluk zal denk ik afhangen van hoe ik omga met de jaren die nog voor me liggen en dat geldt dus ook voor u. Mijn toekomstige stappen worden mede bepaald door mijn acties en gedrag uit het verleden, maar voordat ik daar op in ga wil ik graag een spel met u spelen.

Maar eerst starten we met Diversity Bingo. Een kort spel om eens te kijken hoe divers we hier eigenlijk wel zijn.

Ik was tot voor kort plv voorzitter van de Kamer van Koophandel Rotterdam, secretaris van het netwerk Zwarte Zakenvrouwen Nederland ben nog steeds lid van het algemeen bestuur van de Economic Development Board Rotterdam, diverse commissies, lid van de raad van commissarissen van de RABOBANK, Woonstad en Thuiszorg. Maar de basis van dit alles is mijn eigen bedrijf Legato.

In deze presentatie schets ik mijn eigen leven en trek daarbij de parallel met mijn bedrijf en de ontwikkeling die ik heb doorgemaakt. Ik vul dat in aan de hand van bouwstenen die hopelijk jullie ambitie voeden.

Daarom beginnen bij het begin: Afkomst en Migratie

Ik ben geboren in Suriname en dat heeft mij gevormd ook al vertrok ik op m'n 6^e jaar naar Nederland in het kader van de emigratie van mijn ouders. Bijvoorbeeld door:

- De normen en waarden die je meekrijgt (zoals het geloof dat je het beter moest doen dan je ouders)
- De rituelen die je meekrijgt van je ouders
- De herkenning van dat wat je bindt met andere migranten
- De herkenning ook van dat wat migranten hebben meegemaakt, zoals inpassing, zaken die je raar vond, zoals voor het eerst op een roltrap.
Opvangen van andere Surinamers die naar Nederland kwamen.

Thuis waren we met 5 kinderen en woonden in Spangen. Zoiets als een douche bestond niet in de 60'ér jaren en voor boodschappen moest je ver lopen naar de markt, omdat dat goedkoper was. Je kreeg best veel verantwoordelijkheid voor broertjes of zusje omdat mijn moeder ook vele perioden heeft gewerkt. Zuinigheid (weet u nog dat je plasticzakjes afwaste) en burens die zich met de opvoeding bemoeide. U kent dat beeld wellicht ook nog uit uw eigen jeugd.

Mijn bedrijf is geboren in Nederland maar via mijn Surinaamse netwerk en met als basis een tropisch product nl de aubergine. De voorloper van Legato was 20 jaar geleden nl een auberginekwekerij die ik met Celcius Hendrison had opgezet in de Stichting SBMB Legato.

Gevestigd in Bleiswijk, zogezegd het platteland, zijn we met het kantoor gemigreerd naar Rotterdam, de grote stad. Daar is Legato BV 15 jaar geleden, als kind van de stichting ontstaan.

Het tuinbouwbedrijf is overigens 2,5jaar geleden verkocht.

De activiteiten van Legato zijn

- Arbeidsre-integratie naar werk of ondernemerschap
- Participatie
- Diversiteitbeleid
- Mentoring en Coaching (zoals het project BenefitsforKids, die kinderen matched aan mentoren uit het bedrijfsleven). We kunnen voor dit project dat in Rotterdam nog mentoren gebruiken.

Inleiding Pluspunt

Hier ziet u mijn team. Excl de free-lancers. Diversiteit is voor mij een must om succesvol te zijn, maar ook gelegenheid geven aan stagiaires om ervaring op te doen. Inmiddels heb ik in elke leeftijdscategorie wel medewerkers, sterker nog ik ben hou altijd rekening met de verdeling in mijn bedrijf en daarbij zijn oudere werknemers zeer aantrekkelijk. 2 jaar geleden is mijn oudste werknemer met 68 jaar met pensioen gegaan, over doorwerken gesproken!!!!

Opleiding en ervaring

Een ander feit dat zich voordeed in mijn leven was dat ik het geluk had een school te treffen waar mijn nieuwsgierigheid en leergierigheid alle ruimte kregen. Omdat ik het goed deed als een van de 2 zwarte meisjes in de klas mocht ik de juf helpen nakijken. Dat maakte me natuurlijk uiterst populair, maar ook gevreesd in de klas. Ik wilde ook wel altijd de beste zijn, waardoor dit wapenfeit mijn eerste ervaring was met een vorm van succes. Een onbevooroordeeld advies leidde ertoe dat ik naar het VWO mocht en daar mijn diploma behaalde.

Was ik nou zo'n nerd, nou dat viel wel mee. In de pauze naar de kroeg of een keer een joint uitproberen, deed ik ook, alleen ik kende mijn grenzen beter dan sommige klasgenoten. Zeker ook omdat ik een opa had die de drank niet kon laten staan. Ik heb me zo vaak voor hem geschaamd dat ik me voornam dat mij dat nooit zou overkomen.

Studeren in Leiden was best eng, omdat ik een heleboel van de tradities en de weg in de universiteitsgebouwen niet kende. Ik ben dan ook meerdere malen verdwaald.

Ik heb vervolgens mijn rechtenstudie in Leiden afgerond en moest omdat ik uit een "arm" gezin kwam werken tijdens mijn studie. Dat kon door een tip van een medestudent als stewardess bij de KLM. De ervaringen die ik opdeed bij de KLM met mensen met andere culturen, leren aanpassen, hard werken, ondernemerslust om dingen te doen in een korte tijd dat je ergens was, een wijde blik op de wereld, dat heb ik allemaal meegenomen in mijn bedrijf.

Binnen Legato moet je je constant scholen, maar ook natuurlijk kennis overdragen aan anderen zonder het respect voor die ander te vergeten. Ik verwacht dan ook van mijn medewerkers een ondernemende geest, nieuwsgierigheid, gedrevenheid en respect voor andere culturen, normen en waarden, maar wel zo dat de eigen grenzen duidelijk worden aangegeven. Ervaring hebben we inmiddels ruimschoots opgedaan.

Dit onderdeel gaat ook over je dromen najagen door bv stewardess te worden bij de KLM. Het was weliswaar een vakantiebaan, maar wel een elitebaantje en zeker omdat er toen nauwelijks allochtone stewardessen waren. Je kwam op plaatsen die je je nooit had kunnen veroorloven, zoals Moskou in het communistische periode, stationering in Australië etc. We hebben schapen geschoren in Australië, het 200 jarig bestaan van het continent mee mogen vieren, oud en nieuw gevierd in Ghana, Egypte. Montreal en Los Angeles, Safari gedaan in Kenia, Zuid-Afrika bezocht tijdens de apartheid en familie bezocht in Suriname. De Taj Mahal in India, de Inca-trail in Peru gelopen. Genoten van tropische eilanden in Thailand en de Malediven en natuurlijk dames ongelooflijk veel geshopt overal waar we kwamen.

Creativiteit en Innoveren

Belangrijk voor mij is geweest om steeds dingen te doen die niet direct voor de hand lagen. Voorbeeld daarvan is het feit dat ik vanaf mijn 16^e tot ca 20^e jaarlijks ging skiën met een groep. (dat waren de 70-er jaren voor degenen die een indicatie willen over mijn leeftijd) Ik was dan steevast de enige donkere met veel bekijks op de piste. Maar ook het bezoeken van Oost en West Berlijn toen de muur er nog stond in 1978.

Op veel momenten was ik de enige vrouw, enige donkere persoon. Maar dat maakte me eerder creatief in hoe ik bepaalde situaties moest oppakken dan dat het me gehinderd heeft. Daarbij speelde mee dat ik mee eerlijk gezegd pas echt bewust werd van mogelijke hindernissen en voordelen van kleur en sekse toen ik rond de 30 was.

In het bedrijf vertaalt creativiteit zich vooral door steeds in de gaten te houden hoe je vraag en aanbod het beste bij elkaar kunt brengen, inspelen op allerlei (wettelijke) veranderingen, verandering in voorkeur bij je opdrachtgevers, maar ook in de mogelijkheden van de doelgroep die in de loop van de tijd veranderde. Ook regelmatige wisselingen in het personeelsbestand en de diversiteit van het personeel helpen om projecten en diensten steeds een creatieve invulling te geven.

Inleiding Pluspunt

We waren 20 jaar geleden de eersten die op basis van no-cure no pay wilden werken, die werkgevers binnen de lessen een eigen rol gaven, en langer stages aanboden als vorm van werkervaring. Later was Legato de organisatie die bij arbeidsre-integratie ketenaanpak voorstond en diversiteitbeleid mede vorm heeft gegeven in Nederland, Zo waren we ook een van de eersten met een op alloctonen gericht uitzendbureau.

In feite is de kunst om jezelf steeds opnieuw uit te vinden, niet te laten beperken door die zwartkijkers die vinden dat iets niet kan, gek is, afwijkt of niet bij je zou passen.

Rolmodellen en Inspiratie

Je hebt in je leven echter ook voorbeelden nodig die je laten zien (vaak overigens onbewust) wat je kunt bereiken en hoe je in het leven kunt staan. Mijn moeder is zo iemand. Zij werkte in 1975 als eerste zwarte vrouw als kraandrijfster in de haven en later als instructeur. Dat gaf mij de prikkel om vooral niet bang te zijn ergens de eerste te zijn, met name in beroepen of netwerken die tot dan toe onbekend waren. Bovendien kreeg ik door haar rol bevestigd dat vrouwen best hun mannetje kunnen staan. Zij heeft tot haar 65ste gewerkt in allerlei functies en is zo'n sterke persoonlijkheid dat ze de bouw van het huis dat we realiseren in Suriname zelf mee wil begeleiden. Zij laat zich niet weerhouden door haar leeftijd, niet doordat ze kinderen had, niet doordat ze zwart was, niet doordat ze vrouw was in een mannenwereld.

Iemand waar ik groot respect voor heb is iemand die inmiddels een vriendin is geworden Lea. Lea is op 62 jarige leeftijd nog een bedrijf begonnen. Zij is zeer creatief en maakt prachtige sieraden en hebbedingetjes. Ik heb haar geholpen met wat kapitaal, want ik vind dat je ondernemerslust altijd moet belonen. Banken zien dat niet zo, maar ik vond het de moeite waard. Haar geloof in haar eigen kunnen, stevig in de schoenen staan, gedrevenheid en vaardigheden geven mij het vertrouwen dat als zij dat op die leeftijd nog kan, dat voor mij ook een voorbeeld moet zijn.

Door wie laat u zich inspireren? Kunt u ook anderen inspireren en stimuleren. Juist de opgedane ervaring en levenswijsheid kan daarin belangrijk zijn.

Ik vind dat wat ik heb geleerd en wat anderen mij hebben meegegeven ook ten goede moet komen aan kinderen met wie het niet zo goed gaat. Daarom heb ik een mentorproject opgezet dat Benefits for Kids heet. Scholen melden kinderen bij ons aan die best een positief rolmodel kunnen gebruiken. Wij matchen deze kinderen in de leeftijd van 8-14 jaar aan mensen uit arbeidsorganisaties, de zgn mentoren.

Een jaar lang trekken ze met elkaar op om te zorgen dat het zowel op school als thuis beter gaat met deze kinderen en ze zich ontwikkelen tot gezonde en positieve jongeren die leren de juiste keuzes te maken.

Netwerken

Want ook ik heb veel geleerd van mijn mentor, zoals het belang van het ontwikkelen en onderhouden van sociale en zakelijke netwerken. Het netwerk Zwarte Zakenvrouwen is daar een succesvol voorbeeld van. Belangrijk hierbij was om in vooral meerdere netwerken deel te nemen, zowel gericht op de sector waarin je actief bent, die van je opdrachtgevers, die van je doelgroep en je culturele en sociale netwerken. Dat geldt ook voor jullie. Gebruik je netwerken om vooruit te komen, familie, vrienden, sport en hobbyclubs, dat zijn allemaal netwerken die je kunnen helpen om te bereiken wat je wilt.

Doorzetten

Als je dan zover bent dat je je hebt laten inspireren, je creativiteit hebt aangeboord, schroom overboord hebt gezet en er nu klaar voor bent,

Gaat je doorzettingsvermogen een grote rol spelen. Ben je bestand tegen de druk van de omgeving die denkt ma zou je dat nou wel doen?

Banken die je geen financiering willen verschaffen, verhuurders die je geen pand willen geven, of verzekeringen die je uitsluiten?

Op zo'n moment zijn je netwerken belangrijk en het overtuigen van je omgeving van je gelijk.

Inleiding Pluspunt

Groei of stilstand.

Een ander aspect is Groei of stilstand ? Dat geldt niet alleen voor mijzelf maar zeker ook voor mijn bedrijf.

Als je zo ver komt als ik is de verleiding groot om op de automatische piloot verder te gaan, om comfort te zoeken. Als je net als ik en in een cyclus komt dat je denkt "het dat deed ik 10 jaar geleden ook", dan wordt het tijd om je verder te ontwikkelen. Met een MKB bedrijf waarvan je het boegbeeld bent, zit je vaak met het dilemma dat je best wel verder wilt kijken, maar natuurlijk niet zomaar het bedrijf in de steek kunt laten. Ik heb dat opgelost door mijn drang om verder te komen en op meerdere terreinen bezig te zijn, om te zetten in bestuurslidmaatschappen en toezichthouderfuncties van grote bedrijven. Dat prikkelt om bij te blijven, je te scholen en alert te zijn. Bijkomend voordeel is dat je een veel beter beeld krijgt van ontwikkelingen in de samenleving en de impact van regelgeving in de praktijk.

Ben je door dit alles succesvol, nou dat hangt ervan af hoe je het bekijkt en waar je de norm legt.

Succes is relatief en ik laat het dan ook aan jullie over om daar een oordeel over te hebben.

Ik weet wel dat één van de kenmerken van succes is, dat beslissers je dusdanig serieus nemen dat ze soms ook nog doen wat je vraagt of adviseert.

En het meest grappige wat ik laatst hoorde, was dat ik onderdeel uitmaak van het old boys network. Maar dames het allerbelangrijkste is dat je plezier houdt in wat je doet. Als dat niet meer zo is, dan kost het je energie en is het tijd om verder te gaan.

Tips voor jou

Ik heb heel veel vragen aan u, maar eerst nog een paar tips

Voor iedereen hier aanwezig die zijn of haar ambities wil waarmaken enkele tips : Wat heb je nodig om dat succesvol te doen?

- allereerst herkenning en erkenning van je talent zowel door jezelf als door anderen.
"Je kunt de Kracht die alle vormen van succes bepaalt niet leren kennen als je niet eerst ontdekt wie je echt bent" Zei Napoleon Hill
- doorzetten ook als het niet mee zit, want hard werken is nodig, maar alleen niet voldoende.
"De enige plaats waar succes eerder komt dan werk, is dan ook het woordenboek."
- Je moet een gezonde ambitie hebben, gepaste bescheidenheid en anderen in hun waarde laten.
- Ken je achtergrond, weet waar je vandaan komt, want als het niet loopt zoals je wilt, is dat je achtervang. Een stabiele thuissituatie helpt daarbij enorm.
- Zorg voor goede netwerken, mensen die je steunen, informatie geven en deuren voor je openen
- Je moet ook een zekere mate van naïviteit hebben, of noem het risico nemen om zaken op te pakken die anderen niet zien zitten, maar waar jij in gelooft.
- Je hebt een open houding nodig om te willen leren van anderen en ook om anderen vooruit te helpen. Wat dat betreft realiseerde ik me pas achteraf dat ik een mentor had gehad.
- Maar bovenal laat niemand je wijsmaken dat je te oud bent om iets nieuws op te pakken, per slot van rekening ga je wellicht nog 25 jaar mee.

Het diversitybingospel heeft je laten zien dat je niet alleen ouder, of vrouw bent, maar meer identiteiten hebt. Zeg dat ook aan je omgeving, en laat het ook zien.

Ik sluit af met een citaat van een man die ik enorm bewonder : Nelson Mandela .

Hij zei: We vragen onszelf: wie ben ik om briljant te zijn, prachtig, talentvol, fantastisch? Maar wie ben je om dat niet te zijn? Je bent een kind van God. Je onbelangrijk voordoen bewijst de wereld geen dienst."

Jij hoeft dus niet bescheiden te zijn in wat je wilt, je zult er alleen hard voor moeten werken en slim omgaan met wat je aan talent en mogelijkheden hebt.

De beurt is nu aan jullie om mij te vertellen of je hier over een paar jaar ook staat om anderen bijvoorbeeld jongeren te inspireren?